

Ny model for handicaptillæg til studerende med handicap

SU er en grundlæggende rettighed og velfærdsgode, der sikrer, at studerende kan tage en uddannelse uden at skulle bekymre sig om økonomi – hvilket tillader et større fokus på studiet. Handicaptillægget sikrer, at også studerende med en funktionsnedsættelse har mulighed for at tage en videregående uddannelse. Det sker ved at kompensere den studerende økonomisk for den forringede mulighed for at tage et studiejob, som nogle handicaps medfører.

Grundlæggende ligestiller støtteordningen studerende med og uden handicap. I forbindelse med de særlige vilkår der opstilles for den studerende, der modtager handicaptillæg, skabes der dog utilsigtede udfordringer. Udfordringerne bliver oftest særligt tydelige idet den studerende/nyuddannede med en funktionsnedsættelse skal tage skridtet fra uddannelse til beskæftigelse eller praktik, eftersom de studerende oftest er uden erhvervs erfaring.

Mange unge med et handicap, der modtager/har modtaget handicaptillæg, oplever langt større ledighed end generelt i befolkningen - og det er en skam, da både de unge og samfundet har brugt mange ressourcer på gennemførelsen af en uddannelse. At tage en uddannelse er blot første skridt til at blive en aktiv samfundsborger, og beskæftigelse er et naturligt, efterfølgende skridt.

Ved at tage hånd om tre udfordringer omkring handicaptillægget, mener Sammenslutningen af Unge Med Handicap at det i langt højere grad er muligt, at sikre studerende og nyuddannede med en funktionsnedsættelses muligheder for beskæftigelse efter en endt videregående uddannelse.

Den nye SU-reform fjerner alle muligheder for at studere på nedsat tid, samt at tage orlov på kandidatuddannelser. Dette gør det grundlæggende umuligt, at øge studerende med handicaps chancer for at øge egne muligheder for beskæftigelse gennem erhvervs erfaring. Dette er en grundlæggende barriere, og hvis den bliver fjernet kan der arbejdes med nedenstående tre problematikker. Herigennem vil studerende og nyuddannedes muligheder for at opnå beskæftigelse stige markant, og det er SUMHs mål at bidrage til en sådan positiv udvikling.

Tre problematikker og tre løsninger

Den første problematik er, at det er praktisk umuligt at få erhvervs erfaring, imens man modtager handicaptillæg. Det reducerer chancerne for fremtidig beskæftigelse for nyuddannede med handicap betydeligt.

Modellen for handicaptillægget betyder et nedsat fribeløb på 3037 kr., hvilket svarer til 2-4 timers arbejde pr. uge. I praksis umuliggør dette afprøvning af egen arbejdsevne gennem et studiejob, da der ikke findes jobs på så lavt et ugentligt timetal. Dette er et stort problem, da det i rapporten "Fra Uddannelse Til Arbejdsmarked" er blevet tydeliggjort, at erhvervs erfaring i de fleste tilfælde er af afgørende betydning for chancerne for at komme hurtigt i beskæftigelse efter uddannelsen.

Sammenslutningen af Unge Med Handicap mener, at udfordringen kan imødegås ved at indføre en anden model for handicaptillægget, der øger de unges muligheder for at få et

job, og dermed forbedrer de unges livsvilkår og gør dem til en aktiv ressource for samfundet.

Vi foreslår følgende:

Handicaptillægget skal tildeles permanent, således at det kan afbrydes i en periode, gennem orlov, eller hvor der studeres på nedsat tid, med henblik på praktik eller studierelevant arbejde. Herefter skal det være muligt at vende tilbage til fuldtidsstudiet, uden at skulle genansøge om det allerede bevilgede handicaptillæg.

Den anden problematik er, at hvis en studerende, der modtager handicaptillæg, overskrider fribeløbet, risikerer vedkommende at miste tillægget. Dette er ikke tilfældet når man modtager normal SU (uden handicaptillæg), hvor der blot stilles krav om tilbagebetaling af det overstegne fribeløb. Derfor tør mange studerende med et handicap ikke at benytte det nedsatte fribeløb, der trods alt er mulighed for, og de går altså glip af muligheder for at opnå erhvervserfaring.

Således mener SUMH, at det beløb der overstiger det nedsatte fribeløb, bør modregnes som det er tilfældet med almindelig SU - dog med en begrænsning på højst 5 timer. Vi mener samtidig at behandlingen af reevalueringer bør strømlines, så man ikke risikerer at miste sit handicaptillæg grundet forskellige vurderinger fra gang til gang. Dermed vil studerende med handicap i større omfang turde udnytte muligheder for erhvervserfaring i det nedsatte fribeløb, som SU-Styrelsen lægger op til.

Den tredje udfordring er, at nogle studerende, vurderes til at skulle modtage revalidering i stedet for SU med handicaptillæg. Det er en dyr og ufrugtbar løsning for staten og den unge.

Revalidering er først og fremmest henvendt til mennesker, der skal hurtigt tilbage til arbejdsmarkedet og må omskoles, f.eks. efter en invaliderende ulykke. Ordningen sikrer den hurtigst mulige vej til arbejdsmarkedet, og ikke nødvendigvis den vej (f.eks. at tage en kandidatuddannelse), der sikrer størst mulige chancer for fremtidig beskæftigelse. Yderligere betales der, som en del af revalideringen, for den studerendes transport til og fra studiestedet samt bøger, hvilket ikke er tilfældet for handicaptillægget. Derfor mener SUMH, at handicaptillægget aldrig bør erstattes af en revalideringsydelse, hvis den studerende med en funktionsnedsættelse ikke falder under den målgruppe, som revalideringsydelsen specifikt er rettet mod.

Gennem bl.a. SU-reformen lægges der op til investeringer, der i sidste ende vil være en dårlig forretning for både staten, arbejdsmarkedet og de unge med handicap.

I SUMH mener vi, at man ved at implementere de ovennævnte løsningsmodeller i langt højere grad kan sikre en overgang fra uddannelse til arbejdsmarkedet, der fører til fast beskæftigelse. Vores forslag er en investering i fremtiden.